

SZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA
A kiadókörben díjmentes.
Egy évre 10 k.
Három évre 28 k.
Egy évre 20 k.
Három évre 56 k.
Egy évre 24 k.
Három évre 72 k.
Egy évre 8 fillér.
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétfő és
Ünnep utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XXII. évfolyam 28. szám.

Nagyvárad.

Szombat 1916 február 5.

Olasz partok bombázása

Események a tengeren.

Egy cirkáló rajunk február 3-án délelőtt az olasz keleti parton Ortona és San Vito pályaudvarait és e községek körletében, több raktárt és egy gyárat, valamint egy uszódarut tüzelésével súlyosan megromgált és az Ariet folyón Ortonától északra levő vasuti hidat szétrombolta.

San Vito bombázása után tüzvészeket figyeltünk meg. A cirkálóraj visszatért anélkül, hogy zavarták volna.
Flottaparancsnokság.

Sumskot felgyújtottuk.

Orosz hadszíntér. Budapest, február 4. (Hivatalos.) Egy orosz-trák-magyar repülőraj bombákat dobott a Kremieniectől keletre fekvő Sumsk orosz hadtáppállomásra. Számos épület áll lángokban. Egyéb nevezetesebb esemény nincs.

Olasz ellenfeleink.

Olasz hadszíntér. Budapest, február 4. (Hivatalos.) A tenger-melléki harcra vonalon a tüzérségi harcok meglehetősen élénkek maradtak és a karinthiai és tiroli határvidékek több pontjára is kiterjedtek. Duinó kastélyt az ellenség tüzérségének több telitalálata részben szétrombolta. A tolmecsi hídfő előtt az olaszok csapataink legutóbbi vállalkozásai következtében a cicino-seloi uttól nyugatra levő lejtőkre vonultak vissza.

Albániában az Izmi folyónál.

Délkeleti hadszíntér. Budapest, február 4. (Hivatalos.) Észak-Albániában levő csapataink megszállották Kruját és előcsapataink elérték az Izmi folyót. Montenegróban a helyzet változatlanul nyugodt.
Höfer. (Min. eln. sajtóoszt.)

Nagy seregünk áll Szalonikival szemben.

Budapest, február 4. (Saját tud.) A Havas-ügynökség Athénból jelent: A középponti hatalmak az újjáépített ghevgheli-strumicai vasutvonalon naponta kapnak erősítéseket.

ÉRTESÍTÉS.

Ez uton értesitem kedves vevőim és megrendelőimet, hogy a Rákóczi-uti Moskovits palotában KMETZ MÁRIÁVAL társas viszonyban megnyitandó üzletem részére a tavaszi kalapdivat modelljeinek bevásárlása végett Bécsbe utaztunk.

Kérem jóakaróimat és vevőimet, hogy megrendeléseiket részünkre fenntartani sziveskedjenek. Teljes tisztelettel

WESZTFRIED SZERÉN.

Hátrább vonulnak az olaszok.

Budapest, február 4. (Saját tud.) Luganóból jelentik: Az olasz fronton az utászcsapatok átesoportosítása megkezdődött.

Az orosz béke?

Szófia, február 4. A Dnevnik pétervári forrásból jelenti, hogy Oroszországban erős béketörekvések állapíthatók meg már olyan körökben is, amelyek eddig mereven elzárkóztak a béke eszméjétől. Az orosz monarchisták kongresszusának megtartását a kormány hosszú időn át nem engedélyezte, mert a kongresszus bejelentette a kormánynak, hogy a szónokok legalább nagy részben, a békekötés szükségességét fogják hirdetni és meg fogják vitatni, hogy milyen alapon jehetne a béketárgyalásokat kezdeni. Maga Maklakov vetette latba minden befolyását, míg végre az engedélyt sikerült kieszközölnie. Maklakow magának a cárnak fejtette ki, hogy az orosz kormánynak nem lehet oka, az országnak pedig nem lehet érdeke, hogy a békelehetőségeket mérlegelő fejtegetések meghallgatása elől elzárkózzék.

Ferrongás Oroszországban.

Oroszország több városában zavargások törtek ki, mert az újoncok vonakodtak a behívási parancsnak eleget tenni. Asszonyok és aggastyánok megakadályozták a katonák elvonulását. Számos letartóztatás történt. A hatóságok nem adnak engedélyt politikuskok gyűléseinek megtartására.

Lézadás Portugáliában.

Budapest, február 4. (Saját tud.) Lisszabonból jelentik: Portugáliában a zavargások terjednek. A kormányzó palotáját s a munkás szindikátusokat katonaság őrzi. A zavargók Monlemer polgármesterét meggyilkolták.

Ris sikerek Nyugaton.

Berlin, február 4. A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér.

Egy újabb angol robbantás megsemmisítette Hulluhtól északnyugatra megszállva tartott egyik robbantási töléserünket. Loosnál és Neuvillnél élénk kézigránátharcok. Az ellenséges tüzéség az arcvonal sok helyén, különösen az Argonnokban élénk tevékenységet fejtett ki. Marlétól nyugatra sértetlenül jutott kezünkre egy francia harci kétfedelű, amelynek vezetője eltévedt.

Keleti hadszíntér.

Különös esemény nem történt.

Nagy tüzek Szalonikiban.

Balkán hadszíntér.

Repülünk a Vardar völgyben a görög határtól délre és a szaloniki öböl kikötőhelyein terjedelmes tüzeket figyeltek meg. (Min. eln. sajtóosztály.)

Macedónia beosztása.

Szófia, február 4. A belügyminiszterium most készült el a Szerbiában elfoglalt területek közigazgatási beosztásáról és kormányzásáról szóló törvényjavaslattal, amely az eredeti tervezettől jelentékenyen eltér. A javaslat az új területeket 18 megyére (a tervezet szerint 15) és 85 kerületre (a tervezet szerint 55) osztja fel. A változást az elfoglalt területnek a tervezet elkészítése óta történt megnövekedése okozza.

Pejachevich gróf nem fogoly.

Budapest, február 4. (Saját tud.) Zágrábból jelentik: Pejachevich Marko gróft a belügyminiszter telefonon értesítette, hogy atyját: Pejachevich Tivadar gróf minisztert a franciák szabadon engedték.

Az angol kozákok gaztette.

A Wolff-ügynökség jelenti: Január 31-én és február 1-én egy német tenger-alattjáró a Themse torkolatában elcsúszott egy angol felfegyverzett megfigyelő gőzöst, egy belga és 3 angol halászgőzöst, amelyek megfigyelési célokra szolgáltak.

Az L. 19. tengerészeti léghajó egyik felderítő útjáról nem tért vissza, a folyamatba vett kutatás eredménytelen maradt. Egy Reutter jelentése szerint február 2-án a Grimbsybe való Dünk Stephen nevű angol halászgőzös egy északi tengeren reátalált a léghajóra, amelyet a hullámok dobáltak.

A gondola és a léghajó teste részben a víz alatt volt, a legénység a léghajó vízből kiálló részein tartózkodott. Az angol halászgőzös elutasította a megmentésükre irányuló kérelmüket hivatkozással arra, hogy legénysége gyengébb, mint a léghajó és a halászgőzös inkább visszalért Grimbsybe. A tengerészeti vezérkar főnöke. (A miniszterelnökség sajtóosztálya.)

(E hír olvasásakor önkénten eszünkbe jut a németek mindennapi imája: Gott strafe Eugland. Az Isten büntesse meg Angliát!)

A Mőwe csodálatos hőstettei.

A világ tengereinek ma a Mőwe és az Appam a hőse, A szövetséges jóbarátok hangosan, az ellenségek pedig fanyar képpel, de mégis elismerően ünneplik a Mőwe tisztjét, Bery tengerészhadnagyot és legénységét. A hős német tengerészek csodálatos bravurral elfoglalták az ellenség hajóját, az angoloknak rengeteg anyagi kárt okoztak és a nélkül hogy emberi életben kárt tettek volna, fényes hadicselékedetüket beirták a világtörténelemben,

A diadalra pedig koronát tett az alábbi távirat:

**Washingtonból táviratoz-
zák: Lansing külügymi-
niszter elhatározta, hogy
az Appamot zsákmánynak
tekintik.**

Hogy mi történt a Mőwe-vel (Sirálylyal) e bámulatra méltó hajóval, amiről nincs semmi hír.

Ez annyit jelent, hogy az Egyesült-Államok a Mővet hadihajóhuk minősíti, parancsnokának és személyzetének cseléketeit megögeyzőnek tartja a népjoggal és hadijoggal, az Appamot zsákmányolt hajónak jelenti ki, a mely a háboru végéig amerikai kikötőben marad internálva legénységével együtt, a háboru után pedig mindenestől Németországnak szolgálatják ki. A mi pedig sokat jelent, mert az Appamon rendkívül nagy értékek voltak.

Beesukták

a megyeháza nagytermét.

Biharvármegye székházának nagytermét pár napra elzárták a közönségtől, de még a hivatalos férfiak elől is. Hatalmas állványok és mézshabaresos ládák töltik be a termet, melyben kőművesek kalapácsolnak. A székház nagytermében ugyanis nagyon komoly hibák kijavításáról van szó s ezek miatt kellett a szárnyas ajtókat egyelőre bezárni.

A teremben vasárnap éjjel hétfőre virradóra a mennyezetet eldiszítő gipszalakok közül egy lezuhant. A diszítés sulya fél mézsa volt. A sulyos tömeg éjjel zuhant le s egy széket teljesen összezuzott. A bajt reggel Dián István portás vette észre, aki nyomban jelentette az esetet Ujházy Antal irodaigazgatónak. A jelentés vétele után Fráter Barnabás alispán azonnal megvizsgáltatta a termet az államépítészeti hivatallal.

A vizsgálat során kiderült, hogy a nagyterem mennyezetének gerendázatát a szu megtámadta s az arra erősített gipsz alakok csavarjai ennél fogva meglazultak. A múlt héten szerdán a földrengés valószínűleg megrongálta a diszítéseket. Ehez hozzájárult a vasárnap esti Vörös-Keresz estélye. Valóságos szerencse, hogy a baj nem az estélyen történt, mert akkor föltétlenül katasztrófális következményekkel járt volna.

A terem ajtait azonnal be kellett csukni és a hiba kijavításáról gondoskodni. Tegnap már a vállalkozó mag is kezdte a munkálatokat. A mennyezetről minden gipsz diszt le kellett szedni és újra fel kell erősíteni.

A munkálatok néhány hetet vesznek

igénybe s addig a termet semmiféle célra sem szabad használni. Miatt a már kitűzött ünnepélyek nem a vármegyeházán lesznek megtartva. Ugyiszintén nem a nagyteremben fogják megtartani a rendkívüli megyegyűlést sem.

Uj mozgalmak.

Irta: Hannig Györgyné.

»Nem azért jöttem a földre,
hogy az embereket elitéljem,
hanem hogy megváltsam.«

Az újabb korban, hála Istennek, Krisztus ezen igéibe is elmélyednek az emberi lelkek s levonják mélységöböl a tanulságokat. Krisztusnak saját szavai bizonyítják, hogy az ő szent vérének harmatára nemcsak az igazaknak, hanem a bűnösöknek is volt szüksége, tehát megváltja őket. A XX. században kezd a társadalom is foglalkozni a bűnösökkel. Az egyház szolgálja, a papság foglalkozott Krisztuson kívül eddig is velük a gyóntatószékek misztikus bomálysában, ahol feloldozva őket, megbocsátottaknak nyilvánítja bűneiket.

A társadalom azonban, azt lehet mondani, mintegy kizárta az elbukottakat. Lehet mondani, elítélte őket, de felemelésükre nem sietett.

— Egy gyarló ember elítélte a nálánál még gyarlóbbat, holott a tökéletesség így szól: „Nem azért jöttem a földre, hogy az embereket elitéljem, hanem hogy megváltsam...”

— Figyeljék csak meg keresztény testvéreim ezt az igazságot, hogy mentül Krisztusabbá válik valamely emberi lélek, annál inkább magáévá teszi az ő tanításának igazságát.

A Krisztust szerető és kereső lelkek idővel Krisztusi típusok lesznek.

S mivel, hála a Mindenség Urának, századunkban mindig több és több a Krisztusból táplálkozó lélek, több és több programja vitetik is be a magán- és társadalmi életbe. S ez teremtette meg a bűnösök felkarolását s megmentését.

Nézzünk szét kissé ezen a téren.

Kezdjük a gyermek világnál. Javítóintézetek kiskoru bűnösöknek családonál való elhelyezése (magam tudok rá esetet a hol munkakerülés miatt gyermekbíróság felügyelete alá helyezett kiskoru leány kifogótalan szorgalmu és páratlan munkású egyén lett egy katolikus nő kezei között) a gyermekbíróságok, hivatalos pártfogók, fogház missió stb. ezek mind mind ebben az Eucharisztikus korszakban keltek életre, s ha voltak is a múltban ezekhez hasonló intézmények néhány kiválasztott léleknek a vezetése alatt, ilyen elterjedtek, közismertek még sem voltak s nem hatották át a társadalomnak oly nagy rétegét, mint most.

Szép a liliumvirágok őrzése, szép az ártatlan lelkek oltalmazása, de higyjék meg keresztény testvéreim, valami magasztos, fenséges érzés az is, ha lehajolunk egy moosárpárti virághoz, azaz egy eltévedt bűnöző lélekhez.

Lehajolunk, nem hogy ránk freesenjen a sár, hanem hogy a mi Krisztusi napsugártól égő lelkünk fényét vessük rá, amittől ő ujjá születik.

Mélyen tisztelt hölgyeim, Krisztusi lelkü testvéreim itt is tág tér nyílik nekünk: — tenni, kiragadni a halálhozó bűnnek méreg poharát az eltévedtek kezéből s oda vinni őket az örökéletet rejtő arany helyhez.

Ne féljünk, nem fog reánk árny vetődni, nem fogunk kisebbedni, csak velünk legyen Krisztus, bennünk legyen Krisztus.

Krisztussal lelkünkben mindenütt győzedelmeskedünk.

A nagy bankok és a katonai intendatura a parlamentben.

A képviselőház ülése.

Budapest, február 4.

Elnök **Beöthy Pál**.

Napirend: A miniszterelnöknek a kivételes hatalom igénybevételéről szóló négy jelentése.

Bottlik István: A hadifoglyokat fel kellene használni a Tisza és mellékfolyóinak szabályozási munkálataira.

Sándor Pál köszönettel fogadja a miniszterelnöki jelentést. A drágasághoz hozzájárult az a körülmény, hogy az első évben Németországon kellett segítenünk. Azonkívül mindenki igyekezett magáról gondoskodni, ami szintén elősegítette a drágulást. Egyik budapesti család szalonjában 6 maga látott huszonkilenc zsák lisztet. (Derültség. **Bartos János**: Csak lipótvárosi család lehetett.)

A kartelek tekintetében egyetért **Rakovszkyval**, mert a kartelek igen csunya mesterséget üznek Magyarországon.

Rakovszky és **Simonyi-Semadam** képviselő urak az élelmiszer-úrsoráért, a zsírdrágításért a nagybankokat okolták s támadások hallatszottak a malmok rablásai ellen.

Simonyi-Semadam Sándor: Nem támadtam a nagybankokat.

Sándor Pál: A bankok elég erősek arra, hogy magukat megvédjék. (Felkiáltások bairól: Azt tudjuk, hogy erősek!) És azok az oroszlanok, a kik itt támadják a bankokat, a kik kiszedik a csikorgó fogasoraikat...

Rakovszky István: Kérem, méltóztassék ezt precízen mondani, mert különben személyeskedésnek veszem.

Sándor Pál: Sokkal precízebben, mint képviselőtársam kívánja.

Atnéztem a *Compass*-t és meglepő eredményre jutottam.

Kezdem a Hitelbankkal, nem is szólva a Hungária Bankról, amelyről itt teljesen megfélekedtek. A Hitelbank elnöke gróf **Czirák Antal** valóságos belső titkos tanácsos, a hazai arisztokrácia egyik disze, aki egyúttal elnöke az osztrák Kreditanstalt-nak is.

Huszár Károly: Repräsentationschrist.

Sándor Pál: A Hitelbank ugyanúgy, mint az osztrák Kreditanstalt, a Rothschildok alapítása, tehát teljesen zsidó pénzen alakult. Az arisztokraták, akiknek nevét a Góthai Almanachban találjuk felsorolva...

Huszár Károly: Köszönjük, hogy ezeket elmondja. (Nagy zaj.)

Rakovszky István: Zsidó klerikalizmus! (Nagy zaj.)

Förster Aurél: Halljuk azt a golgothai almanachot. (Nagy derültség és zaj.)

Sándor Pál: Benne van ebben a góthai Almanachban és a bankok igazgatóságában harsog **Esterházy Miklós**, akinek Magyarországon ötszáz ezer hold földje van és aki római gróf. Benne van **Majláth József** gróf, az a híres népméltó.

Felkiáltások a néppárton: *Hagyjátok beszélni, ez dicséret!*

Huszár Károly: Hála Istennek, hogy a zsidókérdést napirendre tűzték.

Az elnök (csenget).

Huszár Károly: Nem a zsidókérdésről van szó? *Tűzzék azt a napirendre!*

Rakovszky István: Halljuk a *Compass*-t!

Huszár Károly: A legjobb antiszemita agitáció.

Sándor Pál: **Majláth Józsefet** azért említetem, mert ő mindig mint a kereskedelemnek a legeszküdtebb ellensége mutatkozik.

Matta Árpád: Csak az illegitim kereskedelmet üldözi.

Sándor Pál: Gróf **Majláth** különben

együtt ül gróf **Andrássy Sándorral** a Hitelbank cukorgyárában. Ugy emlékszem, **Rakovszky** a Hitelbank cukorgyárát is erősen támadta. A Hitelbank egy másik alapításában, a fiumei rizshántoló gyárban szerencsém van nekem együtt ülni gróf **Zichy Aladárral**. A Hungária igazgatóságában helyet foglal ifj. **Zichy Nándor**, akinek édesapja, gróf **Zichy Nándor** hosszú éveken át elnöke volt a Hitelbanknak. Alelnöke volt a Hitelbanknak **ögróf Pallavicini Ede**.

Rakovszky: Akkor Kornfeld volt a Hitelbank elnöke.

Sándor Pál: Az agráriusok és nagybirtokosok intim és nem platonikus viszonyban vannak a nagybankokkal.

Nincs jogom Magyarország vezető arisztokráciájáról feltételezni, a kik a magyarországnak legfőbb képviselői, hogy képesek volnának csunya módon elárulni a népélemezés kérdésében a népet. Ezért volt szükséges a névsor bemutatása. Alig van bank, a mely oly sokat keresett volna az élelmiszerüzleteken, mint a Hungária Bank. Felolvassa a Hungária Bank igazgatósági tagjait.

Rakovszky István: Nem néppártiak.

Sándor Pál: A háborúból mindenki, a ki csak tudta, kivette a maga nyereségét. (Mozgás hálfelel.) A Magyar Bank élén **Károlyi Imre** gróf áll.

Rakovszky István: A **Lukács pörböl** méltóztatik ismerni?

Sándor Pál: Onnan is ismerem.

Rakovszky István: A ki igazat vallott, minden kísértésekkel szemben. Jó lesz itt vigyázni!

Sándor Pál: Nagyon sokan vannak itt a Házban és a Házon kívül, a kik szívesen ülnének ebben az igazgatóságban és részt vennének a bank ügyeiben.

Huszár Károly: A sőzletben is?

Sándor Pál: Itt van a Magyar telepítő és Parcellázó Bank, a melynek hivatása az, hogy telepítsen és parcellázon. Ez telepített disznókat és szokat parcellázta. (Zajos derültség.) A bank tudott szerezni magának elegendő kukoricát, míg más jóra való magyar ember nem tudta megszerzeni.

Rakovszky István: Nagy Ferenc az elnök!

Sándor Pál: A Parcellázó és Telepítő bank szállított azonkívül a hadseregnek élő ökröket, a legnagyobb élelmiszerüzletet folytatta és részvényei mesés kursusokat értek el a magánforgalomban. Alelnöke gróf **Koglevich Gábor**.

Zboray Miklós: Csak bátran, tessék olvasni.

Sándor Pál: Sokkal bátrabban, mint önknek jólesik. Az igazgatóságban ül: **Bujanovics Gyula** és **Simonyi Semadam Sándor** képviselő ur. (Mozgás a jobboldalon.)

Az igazságnak akkor tesz eleget, ha leköszön igazgatósági tagságáról és visszahadja az összes tantiémet, a melyeket ebből az üzletből húzott.

Simonyi-Semadam Sándor: Miért?

Sándor Pál: Hát, ha elítélte ezeket az üzleteket, akkor nem veheti fel a tantiémeteket.

Simonyi-Semadam Sándor: A bank teljesen korrektül járt el.

Sándor Pál: Ez a bank a legörültebb forgalmat érte el, részvényei óriási mértékben emelkedtek.

Rakovszky István: *Parlamenti bizottságot!*

Sándor Pál: *Helyes, nincs kifogásom ellene.*

Sándor Pál: Itt van kérem a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank, a melynek igazgatóságában helyet foglal gróf **Széchenyi Béla** koronaőr, a kiről nem tételezhetem fel, hogy részt kérne a vállalat hasznáiból,

ha azok igazak volnának, a melyeket **Rakovszky István** felhozott a Kereskedelmi Bank ellen.

Huszár Károly: Halljuk azokat, a kiket kimélt!

Sándor Pál: Itt van azután a Felsőmagyarországi Papirgyár, a melynek elnöke **Rakovszky István**. Kérdezem a t. képviselő urtól, van-e tudomása arról, hogy a papirgyárak kartelben vannak?

Rakovszky István: *Nincsenek kartelben!*

Sándor Pál: Kérdezem azután, van-e tudomása arról **Rakovszky Istvánnak**, hogy a papirgyárak a háboru kitérése óta száz százalékkal emelték az árakat? A Kereskedelmi és a Hitelbank alakította a Magyar Sertéshizlító Társaságot, a melynek tagjai báró **Pap Géza**, **Szinyei Merse Félix** és **Rubinek Gyula**. Ezek az urak minden kétségen felül állanak és a mig ezek az üzletek a törvényes követelményeknek megfelelnek, csak addig fogják nevükkel fedezni ezt a vállalatot.

Most rátérek a drágaság okainak részletes fejtegetésére. A rendkívüli drágaság oka a katonai intendatura. A háboru első idejében mindenki kapott megrendelést, csak az nem, a ki arra illetékes volt. Van tudomásom arról, hogy egy szalámigyáros ajánlatot tett az intendaturának igen reális áron, de ajánlatára hónapokig választ sem kapott, azonban egy közvetítő útján eladta a katonaság részére szalámiját három koronával drágábban. Ugyanez történt egy nagy posztó- és vászonüzlettel. És ugyanez volt az élelmiszerek beszerzésénél.

Az ügynökök egész légiója foglalkozott az élelmiszerezéssel, csak ép az nem, a ki illetékes volt. A söpredék aljától kezdve, fel a legmagasabb körökig foglalkoztak hadsereggel. A Grand Hotelben az ügynökök egész légiója volt és voltak, a kik egész vakmerőséggel hirdették, hogy csak ők tudnak szállítani az intendaturának, csak ők tudnak oda bejutni. Tisztességes és szolid kereskedő a legnehezebben juthatott üzlethez, csak ha volt egy közvetítője.

Szmrecsányi György: Dehogyan egy!

Sándor Pál: Első időben a hadügyminiszteriumba be sem lehetett jutni külön engedély nélkül.

Rakovszky: Igaz, ugy van!

Sándor Pál: Az igazságok elől soha sem fogok elzárkózni, nem vagyok már fiatalember, tudom, mit beszélek és egész határozottan mondhatom, hogy a drágaság az intendatura büne. Később, elismerem, az intendatura változott, de feltétlenül igaz, hogy a drágaság felidézésében nagy része van a katonaságnak, a mely eleinte mindenütt vásárolt, csak ott nem, a hol kellett volna és mindenért nagy árat fizetett.

Tisza és Rakovszky.

Rakovszky István személyes kérdésben válaszol. Majd

Tisza István miniszterelnök kéri a Házban, ne térjenek mellékvágányokra, de mivel **Rakovszky** említette, hogy a kormány egyik tagja bankokból foglalta el állását...

Rakovszky István (közbeszól): Nem beszéltem a kormány tagjáról!

Tisza István miniszterelnök: Mindenki úgy értette, de most kibuvik **Rakovszky**.

Rakovszky István: Ön buvik ki, csűrösavar!

Tisza István miniszterelnök: Mindenki a kereskedelmi minisztert értette. Kérde, ugy néz ki egy politikai stréber, mint a kereskedelmi miniszter? Kéri, hogy ne gyanúsítsák közéletünk vezető férfait.

Szántás-vetés kényszerrel.

Bz után beszél a gazdasági tendőről, a tavaszi szántásra, vetésre különösen gondolnak, szükség esetén kényszereszközöket is igénybe vesznek. A határozati javaslatot elutasítja.

Interpellációk.

Attértek ezután az interpellációkra. Eszterházy Mór gróf a nagyszállitók aránytalanul nagy jövedelmeit említi fel. Kéri a miniszterelnököt, hogy terjessze a Ház elé, mennyit fizettek ki eddig ruházati cikkekért?

Pető Sándor a propeller szereacséltenséget a hajóvállalat felelőségre vonását kéri.

Ostffy Lajos a fogolytáborok későbbi rendeltetéséről interpellált.

Választ egyik interpelláló sem kapott. A vitát ma folytatják.

Ülés vége fél 6 kor.

Üdvözlük a gazdákat királyunk és Vilmos császár.

Azoknak a vám- és kereskedelempolitikai tárgyalásoknak, melyek a magyar, német és osztrák gazdasági szervezettek kiküldöttjei között a Németországhoz való gazdasági közeledés mezőgazdasági feltételeinek megállapítása körül folytak, messze-messze következői születtek meg ama hódoló táviratok nyomán, melyekben királyunkat és II. Vilmos császárt a három szövetséges közép-európai állam gazdái hódulatukról, valamint arról biztosították a két uralkodót, hogy a magyar, német és osztrák gazdák teljes erejükkel és elzántságukkal készek a szövetséges államok gazdasági szükségének biztosítása érdekében a végső diadalig az ekevasai is kitaranni. Ezekre jött meg a két uralkodó válasza gróf Dessewffy Aurélhoz, a Magyar Mezőgazdasági Vámpolitikai Központ és az együttes tanácskozás elnökéhez, amelyeket itt közlünk teljes szövegükben, mert mindegyik távirat örökös kincse lesz a mezőgazdaság levelesládájának a három birodalomban egyformán. Ezek az uralkodói nyilatkozatok ime ezek:

Bécs, Hofburg. Ő császári és apostoli királyi felsége a német, magyar és osztrák mezőgazdaság egybegyült képviselőinek azt a hazafias áldozatkészségtől áthatott nyilatkozatát, hogy a nagy időkben minden erejüket latba kívánják vetni az általuk képviselt gazdasági nagyfontosságú feladatuk teljesítése érdekében, őszinte megelégedéssel kegyeskedett tudomásul venni és hálás köszönetét tudatja a Nagyméltóságod által kifejezésre juttatott szeretosekívánatokért. — Legmagasabb parancsra: báró Schiessl.

Schloss Pless. A német császár Ő felsége kiváló megelégedéssel fogadta a magyar, osztrák és német birodalmi mezőgazdaság képviselőinek budapesti vám- és kereskedelempolitikai értekezletei részéről kifejezett szives üdvözlését és arra kéri Nagyméltóságodat, fejezze ki nevében legőszintébb köszönetét az értekezők valamennyi résztvevőjének ama nyilatkozatukért, hogy a szövetségi hűségben egybekapcsolott államok gazdái törhetlen összetartásra és kitartásra készek. Ő felsége az értekezők tárgyalásaihoz teljes sikert és Isten áldását kívánja. — Legmagasabb parancsra: Valentini, titkos tanácsos.

x Polcskairtó NOXIN biztos zser. Ára 1 korona 40 fillér. Kapható kizárólag Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczy-ut 7/B.

Mit csinált Juricskay titokban?

Az áruló kép.

Juricskay Barnáról, a város népszerű pénzügyi tanácsosáról eddig az volt a közhit, hogy eleven társadalmi életet él. Mindennütt ott volt található a hivatalán felül: az NSE-ben, a színházban, a kávéházban, a Vörös-Keresztnél, a főispáni fogadásokon és még sok helyen.

Pár hét óta azonban a kistermetű, nagyakaratu és mosolygós kékszemű pénzügyi tanácsosnak teljesen nyoma veszett. Üres maradt a helye mindennütt, tehát igen sok helyen s eleven, ötletes tréfái nyomán nem visszhangzott a jóízű nevetés. Az bizonyossá vált, hogy nem beteg, hiszen mégis látható volt, amint ifju nejevel sétál a korzón.

Munkatársunk, aki megdöbbenéssel olvasta Hoványi Géza dr. lemondásának költött híreit s a hozzáfűződő kombinációkat, először azt sejtette, hogy a Rimler Károly képviselővé választása folytán megüresedő főjegyzői állásra készül Juricskay Baraa tanácsos s felakarta világosítani, hogy ne üljön föl a kacsának. De amint belépett hivatali helyiségébe, azonnal megfajdított a rejtelmy.

A tanácsos asztalával szemközt a falon egy új kép lógott. A városházán tudniillik nincs semmi, csak hivatal. Könyvtár, muzeumi festmény-szalón az nincs. A képeket, amikhez jut a város, azt ide oda szórják. De ez a festmény nem vásárolt darab, eleven, friss, sokatmondó, könnyed, olyan, mint egy költségvetési beszéd, amelyet Juricskay szokott tartani. Az alak egy csavargó fiut ábrázol, piros nyakkendőjét előre csapja a szél, rongyos, de egészséges és kedves az arca, olyan mint szülővárosunk. Még cipő sincs rajta.

— Ezt a képet nem festhette más, mint Juricskay, állapítottuk meg s a bátor szó mestere csakugyan beismertette, hogy ő tette ezt. Hetek óta ezen dolgozik, pappal festőket kever, a ríktő színeket kerüli, de ahol kell alkalmazza, mint a deficitről szóló beszédben is s a kép elkészült. Egyik példány ép, most függesztették fel a falra. Ez foglalta le idejét s most új képet fog festeni Juricskay, aki örömtől ragyogó arccal beszélt a színkeverés rejtelmeiről, első munkájáról s arról az élvezetről amit a művészi szemmel való nézése a dolognak nyújt, Persze, az emberi élet kiélésének legmagasabb formája a művészet...

A kép másodpéldányát a szerző Hlatky Endre főispánnak ajánlotta fel.

A kalász győzedelme.

Budapest, február 4.

Hozzátehetjük volna: a magyar kalászá. Ami ugyanis az élig mult napokban Budapestet politikailag oly jelentékeny helyé avatta, végső okait tekintve, főleg a magyar kalásznak, mezőgazdasági termelésnek és gazdáink erőfeszítéseinek tudható be. Jelenlegi és volt miniszterek, parlamenti férfiak és parlamenten kívül álló agráriusok tanácskozási, tervei és határozatai között dominált az a felfogás, hogy minél inkább hanyatlik az entente erőnye a csatamezőkön, annál nagyobb erőfeszítéssel fogják sürgetni gazdasági leigázásunkat. Az, ki az angolt ismeri, el fogja hinni nekünk, hogy ebbe a harcba bele nem fárad s azt az utolsóig végig fogja harcolni.

Wangenheim báró a berlini Gazdaszövetség elnöke a folytatott tanácskozások során reá mutatott arra, hogy nálunk nincs immár számbavehető merkantilista, ki tagadni merné a mezőgazdasági termelés fokozásának életbavágó fontosságát. Talán joggal elmondhatjuk ugyanezt a mi állapontunkról. Merkantilistáink azonban a dolog természetét szerint soha a magyar gazdáink igazat nem akarván adni, most azért ki csinyítik, mert keveset termel. Husz évvel ezelőtt — mutatott reá Roesicke, a Bund másik elnöke — más nóta járt. Akkor meg az volt a baj, hogy sokat termeltünk, ez volt állítólag oka az árak hallatlan esőkénésének és annak, hogy annyi gazdának kellett tönkre jutni. Az 1896. évi budapesti nagy kongresszusnak a dicsősége, hogy a körülöttünk annyi genitilitással és ravasszággal szőtt hálót szőttépte s fölrobantotta azt a lehelten elméletet, mely a gazdák pusztulását a gazdák fokozott munkájának és előretörékvésének akarta betudni.

A sima és óvatos Roesickének kijelentéséhez önkénytelenül is esatlakozott az a megemlékezés, hogy azon három férfiu közül, akinek ez az eredmény főleg köszönhető: Plötz, a berlini gazdaszövetség akkori elnökén kívül, Károlyi Sándor gróf is elköltözött az élők sorából s egyedül Darányi Ignác képviselő a multat. Klapper és Ruhland, akik szintén tevékeny részt vettek ebben a nemzetmentő munkában, szintén megszüntek tollal és tettel szolgálni hazájukat.

A kalásznak, az agráriusok erőfeszítésének győzedelme nemcsak azt jelenti, hogy ellentudunk állni a kőheztetés ördögi politikájának, hanem jelent ennél nem kisebb fontosságú erkölcsi és politikai győzedelmeket is. A német, osztrák és magyar agráriusok együttes tanácskozásaiából a megerősített öntudat, a jogosult büszkeség és a jobb jövőbe vetett hit sugárzott ki. A talteremelés elméletével együtt sarokba kellett szorítani annak a felfogásnak is, mely szerint a mezőgazdasági termékek előállítására és kivitele csak barbároknak való munka. Éppen ennek ellenkezője áll. Nincs értékesebb, nincs egészségsőbb, nincs olyan tevékenység, mely nagyobb mértékben hozzájárulhatna a társadalmak és államok szilárd megalapozásához, mint a gazdálkodás. Bölcsője az egyszerű, de életet tápláló erényeknek, támogatója az igénytelenségnek, szül és nevel testben és lélekben, acélos, kitartó és az aluizmusa igazán hajlandó nemzedékeket. Ezek a tulajdonságok legalább annyira szükségesek a győzedelmhez, mint a kenyér és azok a technikai találmányok, melyek oly magasra fejlesztették a rombolás művészetét.

A merkantilistákra különben is reá jár a rud. Nemcsak a termelés tekintetében kénytelenek homlokgyenest ellenkező kívánásokat formulálni azzal, mit husz év előtt egyedül üdvözlőnek hirdettek, hanem egyébként is oly ellentmondásokba keverednek, amiből nehéz lesz kilábalniok. A több-

NAGYOTHALLÓ?

Fülzugásban szenved?

Hallását megjavítja, fülzugását megszünteti a „Thermo elektromos hallókészülék“, mely oly kicsiny és könnyű, hogy a fülben kényelmesen, észrevétel nélkül hordható. Határozott előnye, hogy sajátkezűleg behelyezhető a fülbe és **kivülről nem látható!**

Csak nálunk kapható!

Prospektust ingyen küld Thermo-Vállalat, Budapest, Rákóczi-ut 57/a Telefon: József 52-73. Nyitva: hétköznap 9-6 óráig, vasár- és ünnepnap 10-4 óráig egyfolytában.

vetség elnöke. 3. A Pénzügyi Központ és a vidéki pénzügyesek. Előadja: dr Popper Ákos vezérigazgató, a bizottság alelnöke. — A közgyűlést a Pannoniában közös ebéd követi.

* **A Körös védelme.** A földművelésügyi miniszter rendelete szerint azt, aki a halászatra nem jogosított, s a Körös partján ennek dacára halfogásra készül vagy e célból esónakot tart s halászik, 25 koronáig terjedő pénzbüntetés éri. Az idén a rablóhalászatot különös gonddal ellenőrizi a rendőrség s a tanulókat, akik pusztítják a balat a gyermekbíróság elé fogja vinni.

* **Kisajátítási tárgyalás.** Dr Pajor Rezső kir. tan., a cs. és kir. katonai kincstár jogi képviselője átiratban értesítette Nagyváradi város polgármesterét, hogy a kereskedelmi miniszter a nagyváradi cs. és kir. katonai járványkórház által elfoglalt és annak csatornázásához szükséges területre a kisajátítási jogot megadta. A kisajátítási terv megállapítása és az esetleges kártalanítás iránti tárgyalás február 10. napjára a városházára tüzetett ki, amelyen az érdekelt földtulajdonosok és a város képviselői is megjelennek.

* **Hazafias aranybeszolgáltatás.** Az Osztrák-Magyar bank nagyváradi fiókjának tegnap a következők vártak be aranypénzt: mezőtelegi dr Mikóczy Ferencé újabb beszolgáltatása, Tar Róza, Névtelen, Szabó József, Lukács Mária, Kohn Jenőné, Finta János, Friedmann Ignácé.

* **Velencei polgárok a villamos közlekedés reformja ellen.** A város — velencei polgárok egyrésze, mint már említettük, mozgalmat indított a nagyváradi villamos vasút azon újabb intézkedése ellen, hogy a Város-Velence közlekedő villamos kocsik csak a Szent László térről indulnak, nem pedig az olasz vasúti állomástól. A polgárok ma, szombaton este 8 órakor újabb értekezletet tartanak a Röhlich Lajos kolozsvári-utcai vendéglőjében. Az értekezleten állapodnak meg a módoszat felett, hogy miként juttassák a népgyűlés határozati javaslatát a városi tanács elé. A már elfogadott határozati javaslatot a következőkben szövegezték meg:

1. Köteleztessék a Városi Vasút a régi közlekedés visszaállítására, szóval az A) kocsik nagyváradi p.-udvartól Velencéig való járatására, a C) kocsik pedig Szent László tértől a velencei állomásig való járatására köteleztessék Csak abban az esetben engedjék meg a jelenlegi kocsiközlekedések fenntartását, ha a mérnöki hivatal beigazolná azt, hogy a régi rendszer visszaállítása technikai okokból lehetetlen. Köteleztessék a Városi Vasút reggel 6 órakor a kocsik megindításáról gondoskodni. Ellenben köteleztessék a nyári hónapokban 5 órakor legalább 2 kocsinak a megindításáról gondoskodni. 3. Köteleztessék a Városi Vasút, hogy déli időszakokban és vonatok érkezésekor Szt. László tér és Velence között pótkocsikat kapcsoljon, hogy ezáltal a forgalom lebonyolítását biztosítsa.

* **Szalárdon nem lesz új sorozás.** Biharvármegyében már mindenütt megtartották az öreg népfelkelők újra sorozását. Három járás területére még egyáltalán nem történt semmiféle intézkedés. A szalárdi népfelkelők egy része kérvényt intézett a miniszterhez, hogy rendelje el a második sorozást. Most mint illetékes helyről értesülünk a miniszter a szalárdiak kérelmét elutasította, mert a szalárdi járás-

ból besorozott népfelkelők száma nem lépi túl az országos átlagot.

* **Adomány az Ottokár-hadivaházra.** Brösztel Lajos margittai plébános híveinek karácsonyi gyűjtését 40 K át küldte be a nemes célra.

* **Felhívás nagyváradi kir. katolikus jogakadémia hadbavonult hallgatóinak hozzátartozóihoz.** A nagyváradi kir. katolikus jogakadémia dékánja ez uton is felkéri az intézet hadbavonult hallgatóinak szülőit, illetve hozzátartozóit, hogy a hadbavonult hallgatók hősi érdemeinek, hadi kitüntetéseiinek névtári hősi halálának az intézet Almanachjában méltó megörökíthetőségét a dékáni hivatalnak részletes, hű és mielőbbi tájékoztatása útján tegyék lehetővé.

* **Adomány a Kath. Cselédotthonra.** Geiszberg Emma 20 K át adott a Cseléd otthonra, amit köszönettel nyugtázza a bizottság.

* **Álmosdon mindenkit heoltanak a hólyagos himlő ellen.** Álmosdon a hólyagos himlő fenyegető mérveket öltött. A lakosság korában egy tömegesen lépett fel a veszedelmes járvány, hogy dr Mórincz Ernő vármegyei főorvos a legszigorubb intézkedéseket fogantatosította. A főorvos tegnap kiadta a rendeletet, hogy a község minden egyes lakóját be kell oltani. A védőoltást a napokban végre is hajtják.

* **A tudógondozó intézet zárószámadása.** A belügyminiszter értesítette Nagyváradi városát, hogy a városi tudógondozó intézet 1915. évi számadatait megvizsgálta s helyesnek találta.

* **A fiatalok nagyváradi felügyelő hatósága** a folyó évi teljes ülést február 6-án — vasárnap — délelőtt 11 órakor fogja megtartani a kir. ítélőtábla első emeleti tanácstermében.

* **Temetés.** Nagy részvét mellett ment végbe tegnap délután ifj. Strobec Károlyné temetése. Az elhunyt özv. Farkas Lászlóné nevelő leánya volt. A temetési szertartást Imrik Zoltán tb. kancnok végezte regéldéltel, mely után a szebbnél szebb koszorúkkal borított díszes érekoronát feltették a négyes fogatu üvegdiszkocsra és a gyászmenet az olasz temetőbe vonult, ahol a családi sírhelyen örök nyugalomra helyezték az elhunytat. A temetésen megjelentek az elhunyt tisztelői és barátai nagy számmal. A díszes temetést Vetszlovits Adolf és fia első nagyváradi temetkezési vállalata rendezte nagy pontossággal.

* **Táncos Marci** címen adnak néhány napja a Vigadó mozgósínházban egy ötletes sok eredetiséggel megírt moziszkiccet, amelyet a közönség nagy fészéssel fogadott. A film megszerzése s a kifogástalan előadás Vajda Sándor igazgató ismert izlését dicséri.

* **Megnyit a Rimanóczy étterem.** Pár napja, hogy a város közép-pontjában, a forgalmi központban lévő Rimanóczy éttermet Popovits Sándor és társa jónövű vendéglősök átvették s a közönség máris meglepődéssel tapasztalja, hogy a csere bevált, a forgalom nagy s a jó konyha az első. A kitűnő konyha, amelyet Popovits Sándorné urnő ismert s külföldön szerzett szakácsművészetével vezet, a közönséget a Rimanóczy-étterembe vitte s aki jól akar ékezni, az nem megy máshova, csak Popovits és Társa Rimanóczy éttermébe.

* **Kiadó Sztaroveczky-utca 7 szám alatt 2 szoba, fürdőszoba s mellékhelyiségekből álló lakás** azonnal. Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál.

* **Kiadó butorozott szobák és lakások.** Modern berendezéssel, fürdőszoba használatával hosszabb, vagy rövidebb időre havi 30 koronától kezdve. Nagy Sándor utca 4.

* **Köhögés, hurut, rekedtség, elnyálkásodásnál** használjon kizárólag: Farkas-féle hurut-szeletkét. Ára K. — 60 Kapható, Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczi-ut 7/B. Telefon: 13—02.

* **Gyurjad Gyurka.** Piszkáld ki. Ellőték a jobbkaromat. Ott ahol a Dayes-ter víze zug. Csukaszürke ember. Háborus. mozifelvétel. Rendkívül érdekes lemez új. donságok Rákóczi ut 7. az udvarban SIMON. GYULA hangszerkészítőnél. Hangszerek, hegedűk, gramafonok, hurkűlönlegességek. Gramafonok, hangszerek olcsó szakzerű javítása.

* **Családi rum vaniliával** vagy ananász ízű literje K. 450. Mindenféle likőr essentiák 1 üveg 70 fill. Cognac legkiválóbb minőségben. Tejkivonat. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Rákóczi-ut. 7/B

x **Megfagyott, szőlőtől kivörösödött, kieserepedett arc, orr, kéz ápolására** és fehérítésére gyors és biztos hatású az YPO-jegyű „Harmat tejkrém.” Ára 1 korona. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Rákóczi-ut 7/B.

* **Nagyothalló és fülzugasban szenvedő olvasóink** helyesen teszik, ha a fülben kívül nem látható Thermo elektromos hallókészüléket hordják, mely kis apparátus a hallást megjavítja, a fülzugaszt szünteti. Prospektust ingyen küld Thermo Vállalat, Budapest, Rákóczi ut 57/b.

CIPÓ

ujdonságaim megérkeztek!

Reichard Dozsó

Rákóczi-ut. Orsolya zárdá épület.

* **A legjobb, legkedveltebb, legolcsóbb beszerzési forrás!** Teát, rumot, esokoládát, szardíniát, szalámit, sajtot, kakót, szaloncukrot, Kugler, Gerbeaud, bonboni. Mindez a legolcsóbb árban ASZÓDYNÁL, akiknek Kossuth-utcai és Rákóczi uti üzleteiben nagy szaloncukorka vásár van. ASZÓDY-féle híres 8 féle zamatu pörkölt kávé, legfinomabb tea, a Sas passagébeli külön halakonzerv üzletben az összes fajú pácolt halak amelyek a hus: pótolják azoknál minden nemű kiválóan finom édességek kaphatók. Katonai postaládákat és haretéri dobozok az üzletben megtöltenek.

SZÍNHÁZ

Heti műsor.

Szombaton: Császárné.
Vasárnap délután: Takarodó.
Vasárnap este: Boszorkányvár.

* **A vasárnapi előadások.** Vasárnap délután a Takarodó kerül színpadra, az a kiváló dráma, amely a maga megkapó szépségével a Szigligeti színháznak is állandóan vonzó műsorarabja. — Este a Boszorkányvár kerül színpadra, ez a pompás operette, amely egyike az operetteirodalom legértékesebb alkotásainak.

Legujabb táviratok.

Metianu érsek halála.

Budapest, február 4. (Saját tud.) Nagyszebenben Metianu János gör. keleti érsek, metropolita 88 éves korában meghalt.

(Metianu János érsek született Zernyes-ten 1828-ban, 1874-ben lett püspöki vikárius, 1876-ban aradi püspök, 1899-ben nagyszebeni érsek és metropolita.)

IRODALOM

Lourdes.

Regény. Irt: Lucens, németből fordította: Filó Károly. Zola ismert, vagy legalább is hírhedt regényének előzetes hazug beállításait régen kimutatta már a kritika. Lourdes ellen a tudomány fegyvereivel küzdeni általában dolognak bizonyult, megpróbálták az igazságot egy regénnyel agyonütni, sz sem sikerült. Elkövetkezett az az idő, amikor Lourdes igazságai mint közismert tények vonulnak be a köztudatba.

Ezt szolgálja Lucens pompás regénye. Lucens regényt írt Lourdesről, de ez a regény egyáltalán irányregény is, még pedig a legjobbakkal közül való. Lucens Lourdes legnevezetesebb történeti eseményeit éppen úgy feldolgozza, mint a hogy ki tud térni Zolára is.

Alapos történeti tudás párosul a szerzőben kitűnő mesészővő képességgel és regényíró készséggel. Műve egyike a legvonzóbb regényeknek. Jellemző ereje kiváló, a szerző a mesészővészek mestere. A fordítás magyaros.

Oly elismerőleg és oly annyira ajánlóan ismertették e regényt a külföldi legelőkelőbb folyóiratok és szaklapok, hogy ezek alapján mi is csak a legmelegebben ajánlhatjuk mindazoknak, kik a mai Lourdest a magas esodás műveiben és hatásai-ban teljes részletességgel óhajtják megismerni és maguk elé állítani.

"E munka becses apologiája a lourdesi eseményeknek s mint igen kellemes szépirodalmi mű általános érdeklődésre tarthat számot."

"Ezen igazán remekül megírt és feszült figyelmet keltsen összeállított regényt nem Lourdes tisztelők is a legnagyobb élvezettel olvashatják."

"E mű, mely nemesak magasabb eszméket tár elénk, hanem költőien átgondolt életelveket is: igazán érdemes a legnagyobb elterjedésre is."

"Aki szeretik a szépet, nemeset, végig meg ezt a könyvet mely élénk, alázatos díszítése a segítő szűz Máriának."

A hosszú téli estéken oly szép gondolatokat, oly nemes érzelmeket, oly meggyőző érveket gyűjthetünk ennek olvasásából magunknak vagy másoknak, hogy igazán lelki kár volna ezt a művet meg nem szereznii és el nem olvasni. Ezért nem győzzük eléggé ismételni, hangoztatni, hogy: Toile, lege! Vagyis: Vedd és olvasd!

A díszes kiállítású művet Tóth János plébános, a Lourdes című képes folyóirat szerkesztője adta ki. Megrendelhető a kiadónál: Fertőmegyes, Sopronmegye. Bolti ára K 460, de a "Lourdes" folyóirat előfizetőinek csak K 420, ha egyenesen a szerkesztőséghez küldik a megrendelést, illetőleg utalványon vagy csekklapon az árösszeget.

NYILTÉR.

Alapított 1847-ben. — Számos ki-tüntetés. — Több ezer elismerő levél.

ÓRÁK

ékszerek részletfizetésre

BRAUSWETTER JÁNOS, Szeged

Nagy képes árjegyzék ingyen!

Mindenféle aranytárgyakat, törött aranyat, arany pénzeket legmagasabb áron készpénzért vásárolok, kérem hozzám bizalommal beülden.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:
Dr. PAPP KÁROLY.

Kiadó

Rimanóczy-utca 11. sz. házban (volt Darvas-féle palota.) első emeleten nagyuri lakás, 6 szoba télikert, hall, diszkert, autogarage, központi fűtéssel, stb. 1916. május 1-re. Ugyanott a földszinten egy nagy iroda helyiség 1916. május 1-re. Ezredévi emléktér felé 4 szobás lakás azonnal kiadó. Gróf Vécsey-u. 4. sz. házban (Rulikovszky-ut.) két szép 4 szobás lakás, fürdőszobával azonnal kiadó. Értekezni lehet a

Nagyvárad Takarékpénztárban, Teleky-u. 2.

Merza Kálmán

nyerges és szilgyártó Nagyvárad, Rákóczi-ut 19. szám.

Telefon: 3 - 65 Telefon: 3 - 65

Tiszti nyereg és szijazat, kocsizó és igás szerszámok, kocsifűtés, lábvédők és szerszám-lakok raktára.

Valódi aszfalt fedéllemez és elsőrendű kő fedéllemez kapható

Andrényi Károly
és Fiai cégnél
Nagy-Várad.

Nagyvárad város tanácsa katonai ügyosztálya.
2361—1916 szám.

Hirdetmény.

A m. kir. földmivelésügyi minister ur-nak 89919/eln. 1915 számú körrendelete alapján közhírré teszem, miszerint a hadvezetőség széna és szalma szükségletének biztosítására a szükségelt mennyiségnek magánosoktól való beszerzését határozta el.

Ennélfogva főlhivom mindazokat, akiknek széna avagy őszi és tavaszi szalma van birtokukban és azt a hadvezetőségnek eladni óhajtják, miszerint ezen szándékukat a város Tanácsa katonai ügyosztályánál (Városháza II. em. 29. számú szobában) három napon belül jelentsek be.

A bejelentésnek írásban kell megtörténnie, melynek a következő adatokat kell tartalmaznia:

1. A bejelentő neve és lakhelye.
2. A bejelentendő széna és szalma hozzávetőleges sulya.
3. A bejelentett mennyiségből mennyi ajánlatik preselt és mennyi préseletlen állapotban.
4. A bejelentett széna és szalma fekvő helyének (ház, csűr, pajta stb.) pontos megnevezése.

A bejelentésről a katonai ügyosztály által a felek részére elismervény lesz kiállítva, a benyújtott bejelentő lapok pedig a felek által aláírandók.

Tájékoztatásul közlöm, hogy a hadvezetőség részére eladásra önként felajánlott széna, valamint őszi és tavaszi szalma átvételi ára a cs. és kir. katonai Parancsnokság hadbiztossága által a törvényhatóság és a gazdasági egyesületek közbenjöttével fog megállapítani és hogy azok részére, akik a tulajdonukban levő és a saját házi és gazdasági szükségletüket meghaladó mennyiségű szénát, valamint őszi és tavaszi szalmát a hadvezetőség részére önként nem ajánlják föl, ezeknek a terményeknek lefoglalása (requirálása) esetén csak az alacsonyabb térítési árak fognak megfizeteni.

A megállapítandó árak mindig csak préseletlen állapotban levő szénára és szalmára fognak vonatkozni.

Nagyvárad, 1916 február hó 1-én.

Eleméry Ferencz
katonai ügyosztály tanácsnok.

Belépési felhívás.

a Nagyvárad Hitelbank Takaré- és Segélyszövetkezet 14-ik évtársulatába.

A Nagyvárad Hitelbank Takaré- és Segélyszövetkezet 1916. január 1-én 14. évtársulatát kezdte meg.

Ezen szövetkezet célja, hogy tagjait apróbb betétek által a kölcsönös bizalmi alapon, amennyiben minden tag heti betétei által önmagának tőkét gyűjt.

Tagja lehet a szövetkezetnek bárki, ki magát hároméven keresztül hetenként legalább 20 fillér befizetésre kötelezi.

Minden tagnak joga van a befizetésének négyötöd részét minden kezes nélkül kölcsönkép felvenni, mely kölcsönért a legmúltánysabb kamat lesz felszámítva.

Beiratási díj minden üzletrész után 10 fillér fizetendő. A könyvecskét már az első heti betét és beiratási díj befizetése után kiadjuk. Vidéki tagok a heti befizetéseket posta befizetése (cheque) lapok útján teljesíthetik.

Befizetések bármely hétköznap d. e. 9-től 12-ig és d. u. 3-tól 5-ig eszközölhetők.

A Nagyvárad Hitelbank Takaré- és Segélyszövetkezet igazgatósága.

Zöldfa-u. és Szent László-tér, (Deutsch K. I.-féle ház.)

Nagyvárad fióküzletek :
Kossuth-utca 5. Gyárépület
Rákóczi-ut 2. Bazárépület.
Zöldfa-utca 7.

Nagyvárad fióküzletek :
Kossuth-utca 5. Gyárépület
Rákóczi-ut 2. Bazárépület.
Zöldfa-utca 7.

Divatos

Elegáns

NŐI CIPŐK

a téli saisonra

igen nagy választékban, szabott gyári árakon kaphatók a

HUNGÁRIA CIPŐGYÁR r. t.

fióküzleteiben.

Gyártmányaink izléses kiállításuk, kiválóan szép formájuk miatt közkedveltek.

50 fióküzlet az ország összes nagyobb városaiban.

Nagyvárad város tanácsa katonai ügyosztálya.
1044—1916 szám.

Hirdetmény.

A temesvári cs. és kir. katonai parancsnokság 2529—1916. M. A. számú átirata alapján közzhírré teszem, hogy mindazok akiknek fogat nélküli könnyű gazdasági szekér van a birtokukban és azt eladni óhajtják, ugy ezen szekereiket a helyben állomásozó cs. és kir. gyalogsági lo-

vas, vagy tüzezerred pótkeret parancsnokságánál avagy a Köröstarján község mellett levő Nagybessenyő pusztán állomásozó cs. és kir. 2. számú lögyűjtő állomás parancsnokságánál eladás, illetve megvásárlás végett ajánlják fel, ahol azok elfogadás esetén készpénzfizetés ellenében a jelenlegi piaci átlagárak mellett meg fognak vásároltatni.

Nagyvárad, 1916 január 28.

Eleméry Ferenc
katonaiügyi tanácsnok.

Belépési felhívás.

Az Általános Takarékszövetkezet, mely az Általános Takarékpénztár kebelében működik Nagyvárad, Bémer-tér 2. 1916. január 1-én nyitotta meg.

XIV. évtársulattal.

A belépés tetszés szerinti számú törzsetét jegyzésével történik, melyek mindegyike után hetenkint 20 fillér fizetendő. Az új évtársulat 3 éven át, vagyis 156 hétig tart, aminek eltelté után a tagok az általuk megakarított tőkét az elért haszonban való arányos részesedés mellett megkapják.

A szövetkezet tagjainak válóra vagy kötelezvényre kölcsönöket folyósít s a folyósított kölcsönök a heti befizetésekkel három év alatt törlesztendő le. A befizetések vasárnap és ünnepnap kivételével mindennap délelőtt 9—12 óráig, délután 3—5 óráig történnek.

Vidéki tagok részére postatakarékpénztári lapokat küldünk, melyekkel befizetéseiket portómentesen eszközölhetik.

Az új évtársulat működését január 1-én megkezdí, ezért felkéretnek a belépni szándékozóak a mielőbbi jelentkezésre.

Nagyvárad, 1915. november hó.

Általános Takarékszövetkezet.

NAGYVÁRAD VÁROS VILLAMOS MŰVE

IRODA ÉS RAKTÁR:

TELEFON 514.

NAGYVÁRADON, VÁR-TÉR 1. SZÁM.

TELEFON 514.

Értesítjük a m. t. közönséget, hogy a

WOLFRAM LÁMPÁK

ára olcsóbb lett, Wolfram és egyéb izzólámpák nagy raktára legolcsóbb áron a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk. Egész éjjel ügyeletes szolgálat. Költségvetések ingyen. Elvállaljuk villamos világítási és erőátviteli berendezések felszerelését. Csillárok, izzólámpák állandóan nagy választékban kaphatók. Villamos motorok 1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerelő telefonja
55.

Főszerelő telefonja
55.

Lahner György-utca 4. sz. ház
első emeletén

3 szobás modern lakás

azonnal kiadó. — Ertekezhetni a
Polgári Takarékpénztárnál
Kossuth-utca.